

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA



EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

97/07. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2007. december 18.

A Bíróságnak a C-396/05., C-419/05. és C-450/05. sz. egyesített ügyekben hozott ítélete

Habelt, Möser és Wachter kontra Deutsche Rentenversicherung Bund

A NÉMET ÁLLAMOPLGÁRSÁGÚ VAGY SZÁRMAZÁSÚ, LAKÓHELYÜKET ELHAGYNI KÉNYSZERÜLT SZEMÉLYEK ÖREGSÉGI NYUGDÍJÁNAK FOLYÓSÍTÁSA NEM UTASÍTHATÓ EL AZZAL AZ INDOKKAL, HOGY AZ ÉRINTETT SZEMÉLYEK LAKÓHELYE MÁSIK TAGÁLLAMBAN TALÁLHATÓ

A Bíróság megállapítja, hogy annak engedélyezése, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság területén kívül teljesített járulékfizetési időszakok figyelembevételét Németország attól a feltételtől tegye függővé, hogy a kedvezményezett ebben e tagállamban rendelkezék lakóhellyel, összeegyeztethetetlen a személyek szabad mozgásával.

Az 1408/71/EK rendelet a szociális biztonsági szabályokat összehangoló szabályokat állapít meg, amelyek célja annak biztosítása, hogy a Közösségen belül mozgó személyek megtarthassák szerzett jogosultságukat és előnyeiket.

E rendelet azt az elvet fekteti le, hogy a valamely tagállam jogszabályai szerint megszerzett öregségi nyugdíj nem csökkenthető, nem módosítható, nem függeszthető fel, nem vonható vissza vagy foglалható le azzal az indokkal, hogy a jogosult egy másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel. Mindazonáltal léteznek kivételek e szabály alól. Németország tekintetében a rendelet nevezetesen lehetővé teszi, hogy az öregségi ellátások folyósításának érdekében a Németországi Szövetségi Köztársaság területén kívül teljesített járulékfizetési időszakok figyelembevétele attól a feltételtől függjön, hogy a kedvezményezett a Németországi Szövetségi Köztársaságban rendelkezék lakóhellyel.

E kivétel alapján a Rentenversicherung Bund (a német szövetségi nyugdíjbiztosítási szervezet) kétféle járulékfizetési időszak figyelembevételét utasította el.

Az 1939 és 1945 között a Szudéta-vidéken, illetve Pomerániában teljesített járulékfizetési időszakok (C-396/05. és C-419/05. sz. ügy)

Doris Habelt és Martha Möser – mindketten német állampolgárok, és közülük az előbbi Belgiumban, az utóbbi pedig az Egyesült Királyságban rendelkezik lakóhellyel – azt kéri a Sozialgericht Berlintől, hogy semmisítse meg a Rentenversicherung Bund azon határozatait, amelyekben elutasította az azon területeken teljesített járulékfizetési időszakoknak az öregségi nyugdíj kiszámítása érdekében történő figyelembevételét, amelyek olyan területek részei voltak,

amelyek tekintetében a Német Birodalom szociális biztonsági jogszabályai voltak alkalmazandók.

Annak érdekében, hogy a fent hivatkozott keresetek tekintetében érdemben dönteni tudjon, a Sozialgericht Berlin kérdést terjesztett a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra az 1408/71 rendeletben szabályozott azon lehetőségnek a személyek szabad mozgásának elvével való összeegyeztethetőségéről, miszerint a Németországi Szövetségi Köztársaság kizárhatja az öregségi nyugdíjakkal azon járulékfizetési időszakok alapján történő fizetését, amelyek során a járulékfizetésre olyan területen került sor, amely tekintetében a Német Birodalom szociális biztonsági jogszabályai voltak alkalmazandók.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletében először is elutasítja azt az érvelést, miszerint az 1939 és 1945 között teljesített járulékfizetési időszakok címén járó öregségi nyugdíjakat a háború és annak következményei áldozatai számára nyújtott ellátásoknak kell tekintetni, és ennél fogva nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

A Bíróság megállapítja, hogy Doris Habelt és Martha Möser helyzete igenis az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozik. A nekik járó nyugdíj az általuk a Német Birodalom, majd a Németországi Szövetségi Köztársaság biztosítási szervezeteinek befizetett járulékok ellenszolgáltatását jelentik.

Az a tény, hogy a német hatóságok megtagadták a kedvezményezettek által az 1939 és 1945 közötti időszakban befizetett járulékoknak az öregségi nyugdíj kiszámítása érdekében történő figyelembevételét, az Unión belüli szabad mozgáshoz való joguk korlátját képezi.

E korlátozás objektív indokolásának hiányában a Bíróság megállapítja, hogy az a rendelkezés, amely lehetővé teszi, hogy az öregségi ellátások folyósításának érdekében a Németországi Szövetségi Köztársaság területének részét nem képező területen teljesített járulékfizetési időszakok figyelembevétele attól a feltételtől függjön, hogy a kedvezményezett ebben a tagállamban rendelkezék lakóhellyel, összeegyeztethetetlen a személyek szabad mozgásával.

A lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek által harmadik államban teljesített járulékfizetési időszakokon alapuló nyugdíjak (C-450/05. sz. ügy)

A Rentenversicherung az Ausztriában lakóhellyel rendelkező osztrák állampolgár Peter Wachter – aki Németországban lakóhelyét elhagyni kényszerült (kitelepített) személynek minősül – által 1953 és 1970 között Romániában teljesített járulékfizetési időszakok címén járó nyugdíjfizetést is megtagadta.¹ 1994 előtt a külföldön teljesített járulékfizetési időszakokon alapuló nyugdíjak egy német-osztrák egyezmény értelmében Ausztriába is folyósíthatók voltak. Az 1408/71 rendelet Ausztria tekintetében történt hatálybalépését követően a hivatkozott rendelet értelmében a Németországi Szövetségi Köztársaságnak lehetősége van arra, hogy e nyugdíjakat csak a Németország területén lakóhellyel rendelkező kedvezményezetteknek folyósítsa.

Mivel Wachter csupán 1999-ben töltötte be az öregségi nyugdíjra való jogosultságot megnyitó 63. életévet, a német hatóságok elutasították nyugdíja Ausztriába történő folyósítását. A Wachter jogorvoslatáról másodfokon határozni hivatott Landessozialgericht Berlin-Brandenburg arra a kérdésre vár választ, hogy az 1408/71 rendelet vitatott rendelkezései összeegyeztethetők-e a személyek Szerződés által biztosított szabad mozgásával.

¹ A lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyekről és menekültekről szóló német törvény (Bundesvertriebenengesetz) értelmében.

A Bíróság kifejti, hogy a közösségi jog alkalmazandó Wachter helyzetére, aki másik tagállam (Németország) jogi szabályozása címén nyújtandó öregségi nyugdíj folyósítására hivatkozik, mint amelynek területén a lakóhelye található (Ausztria). Ugyan a hivatkozott időszakban Wachter egy harmadik állam (Románia) biztosítási szervezetei felé teljesített járulékfizetést, ám e járulékfizetéseket a német jogalkotó a német hatóságok által történő nyugdíjfolyósítás érdekében elismerte.

E körülmények között az a tény, hogy az érintett személy az 1408/71 rendelet rendelkezéseinek Ausztria tekintetében történő hatálybalépését követően elveszíti az öregségi nyugdíjra való jogosultságát, a munkavállalók szabad mozgásának elvébe ütközik.

A Bíróság megállapítja, hogy azon rendelkezések, amelyek lehetővé teszik, hogy az öregségi ellátások kiszámításának érdekében 1953 és 1970 között Romániában teljesített járulékfizetés figyelembevétele attól a feltételtől függjön, hogy a kedvezményezett Németország területén rendelkezzen lakóhellyel, összeegyeztethetetlenek a személyek szabad mozgásával.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES CS DE EL EN FR HU IT PL PT RO SK

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

[C-396/05](#)

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon Dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028